

Forbruger- og nettoprisindekset og Covid-19

Forbruger- og nettoprisindekset samt det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) for juni 2020

I juni 2020 har bortfaldet af prisobservationer i prisindeksene været større end normalt. Sædvanligvis ligger bortfaldet af priser på under 0,1 pct. i en måned, men i juni 2020 ligger bortfaldet på godt 3,5 pct. af priserne i stikprøven. Herunder ligger brancher, hvor bortfaldet er 100 pct., da brancherne har været nedlukket i løbet af indsamlingsperioden i juni.

I de tilfælde, hvor bortfaldet er under 100 pct. for en given produktgruppe (et basisindeks) er prisindeksudviklingen for produktgruppen blevet beregnet på baggrund af de resterende faktisk indsamlede prisobservationer. Prisindeks for produkter, hvor bortfaldet er markant, er derfor mere usikre end sædvanligt.

På emnesiden ligger regnearket ”Manglende prisobservationer i FPI og NPI juni 2020”, der viser bortfaldet i juni 2020 fordelt på basisindeks.

I de tilfælde, hvor en række brancher har været lukket ned, og bortfaldet af prisobservationer derfor er 100 pct., har Danmarks Statistik for alle tre prisindeks fulgt de vejledninger, som Eurostat har udstukket vedrørende HICP, og som kan findes på https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/HICP_guidance.pdf

For de basisindeks, som normalt ikke udviser nævneværdige sæsonudsving, og hvor det vurderes sandsynligt, at priserne vil være uændrede, er priserne fra maj 2020 blevet videreført uændret. Således er basisindekset for sportsskampe uændret i juni i forhold til maj.

For de basisindeks, hvor der er et sæsonmønster, er basisindeksene blevet fremskrevet med den tilsvarende stigning fra sidste år. Stigningen fra maj 2020 til juni 2020 er blevet sat lig stigningen fra maj 2019 til juni 2019. Dette gælder for udenrigsflyvning og charterrejser.

På emnesiden ligger regnearket ”Nedlukkede brancher i juni 2020 fordelt på basisindeks”, der viser hvilke brancher fordelt på basisindeks, hvor prisudviklingen er blevet estimeret i juni 2020.

Hvis man tager højde for, hvilken vægt de enkelte produktgrupper (basisindeks) indgår i varekurven bag det samlede forbrugerprisindeks med, så har godt 2 pct. af varekurven bag forbrugerprisindekset været ramt af mere end 50 pct. bortfald af prisobservationer eller har været lukket helt ned i juni 2020, hvorfor prisudviklingen her er blevet estimeret. Dette vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsændringen i juni i det samlede forbrugerprisindeks med op til plus minus 0,05 pct.point.

Forbruger- og nettoprisindekset samt det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) for juli 2020 og fremefter

I juli 2020 vil det være muligt at indhente priser for udenrigsflyvning, som var nedlukket i april, maj og juni.

I løbet af prisindsamlingsperioden for juli 2020 og muligvis fremefter vil en række brancher dog fortsat overvejende være lukket ned. Her vil der stort set ikke være noget forbrug, og det vil ikke være muligt at indsamle priser. I disse tilfælde vil Danmarks Statistik behandle prisindeksene på samme måde som i juni.

For de basisindeks, som normalt ikke udviser nævneværdige sæsonudsving, og hvor det vurderes sandsynligt, at priserne vil være uændrede, vil priserne fra juni 2020 blive videreført uændret. Således vil basisindekset også være uændret i forhold til juni. Dette gælder for sportsskammer.

For de basisindeks, hvor der er et sæsonmønster, vil basisindekset blive fremskrevet med den tilsvarende stigning fra sidste år. Fx vil stigningen fra juni 2020 til juli 2020 blive sat lig stigningen fra juni 2019 til juli 2019. Dette gælder for charterrejser.

På emnesiden ligger regnearket ”Nedlukkede brancher i juli 2020 fordelt på basisindeks”, der viser hvilke brancher fordelt på basisindeks, som vil være nedlukket i løbet af prisindsamlingsperioden i juli 2020.

Tidligere offentliggjorte indeks under Covid-19-krisen

Forbruger- og nettoprisindekset samt det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) for maj 2020

I maj 2020 var bortfaldet af prisobservationer i prisindeksene en hel del større end normalt grundet de vanskelige omstændigheder, som mange forretninger stod i. Sædvanligvis ligger bortfaldet af priser på under 0,1 pct. i en måned, men i maj 2020 lå bortfaldet på godt 11 pct. af priserne i stikprøven. Herunder lå en række brancher, hvor bortfaldet var 100 pct., da brancherne var helt nedlukket i løbet af indsamlingsperioden i maj.

I de tilfælde, hvor bortfaldet var under 100 pct. for en given produktgruppe (et basisindeks) blev prisindeksudviklingen for produktgruppen beregnet på baggrund af de resterende faktisk indsamlede prisobservationer. Prisindeks for produkter, hvor bortfaldet var markant, er derfor mere usikre end sædvanligt.

På emnesiden ligger regnearket ”Manglende prisobservationer i FPI og NPI maj 2020”, der viser bortfaldet i maj 2020 fordelt på basisindeks.

I de tilfælde, hvor en række brancher var lukket helt ned, og bortfaldet af prisobservationer derfor var 100 pct., har Danmarks Statistik for alle tre prisindeks fulgt de vejledninger, som Eurostat har udstukket vedrørende HICP, og som kan findes på

https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/HICP_guidance.pdf

For de basisindeks, som normalt ikke udviser nævneværdige sæsonudsving, og hvor det vurderes sandsynligt, at priserne vil være uændrede, er priserne fra april 2020 blevet videreført uændret. Således er basisindeksene i maj uændrede i forhold til april for bl.a. sport, biografer, teatre, museer og zoo.

For de basisindeks, hvor der er et sæsonmønster, er basisindeksene blevet fremskrevet med den tilsvarende stigning fra sidste år. Stigningen fra april 2020 til maj 2020 er blevet sat lig stigningen fra april til maj 2019. Dette gælder for flyrejser, forlystelsesparker, charterrejser og hoteller.

Endeligt er basisindeks for restauranter blevet fremskrevet med prisudviklingen på take away, hvor det har været muligt at indsamle priser.

På emnesiden ligger regnearket "Nedlukkede brancher i maj 2020 fordelt på basisindeks", der viser hvilke brancher fordelt på basisindeks, hvor prisudviklingen blev estimeret i maj 2020.

Hvis man tager højde for, hvilken vægt de enkelte produktgrupper (basisindeks) indgår i varekurven bag det samlede forbrugerprisindeks med, så var godt 9 pct. af varekurven bag forbrugerprisindekset ramt af mere end 50 pct. bortfald af prisobservationer eller var lukket helt ned i maj 2020, hvorfor prisudviklingen her blev estimeret. Dette vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsændringen i maj i det samlede forbrugerprisindeks med op til plus minus 0,15 pct.point.

Forbruger- og nettoprisindekset samt det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) for april 2020

I april 2020 var bortfaldet af prisobservationer i prisindeksene markant større end normalt grundet de vanskelige omstændigheder, som mange forretninger stod i. I april 2020 lå bortfaldet på knap 27 pct. af priserne i stikprøven. Herunder ligger en række brancher, hvor bortfaldet var 100 pct., da brancherne har været helt nedlukket i løbet af indsamlingsperioden i april.

I de tilfælde, hvor bortfaldet lå under 100 pct. for en given produktgruppe (et basisindeks) blev prisindeksudviklingen for produktgruppen beregnet på baggrund af de resterende faktisk indsamlede prisobservationer. Prisindeks for april for disse produkter er derfor mere usikre end sædvanligt. Dette gælder i særdeleshed tøj og sko, hvor omkring 90 pct. af de normale prisobservationer manglede. For tøj og sko blev prisudviklingen i april alene beregnet på baggrund af priser fra internetbutikker.

På emnesiden ligger regnearket "Manglende prisobservationer i FPI og NPI april 2020", der viser bortfaldet i april 2020 fordelt på basisindeks.

I de tilfælde, hvor en række brancher var lukket helt ned, og bortfaldet af prisobservationer derfor var 100 pct., har Danmarks Statistik for alle tre prisindeks fulgt de vejledninger, som Eurostat har udstukket vedrørende HICP, og som kan findes på

https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/HICP_guidance.pdf

For de basisindeks, som normalt ikke udviser nævneværdige sæsonudsving, og hvor det vurderes sandsynligt, at priserne vil være uændrede, er priserne fra marts 2020 blevet videreført uændret. Således er basisindeksene i april uændrede i forhold til marts for bl.a. sundhedsydelser, sport, biografer, teatre, museer, zoo, frisører og plejebehandlinger.

For de basisindeks, hvor der er et sæsonmønster, er basisindeksene blevet fremskrevet med den tilsvarende stigning fra sidste år. Stigningen fra marts 2020 til april 2020 er blevet sat lig stigningen fra marts 2019 til april 2019. Dette gælder for flyrejser, forlystelsesparker, charterrejser og hoteller.

Endeligt er basisindeks for restauranter blevet fremskrevet med prisudviklingen på take away i april, hvor det har været muligt at indsamle priser.

På emnesiden ligger regnearket ”Nedlukkede brancher i april 2020 fordelt på basisindeks”, der viser hvilke brancher fordelt på basisindeks, hvor prisudviklingen er blevet estimeret i april 2020.

Hvis man tager højde for, hvilken vægt de enkelte produktgrupper (basisindeks) indgår i varekurven bag det samlede forbrugerprisindeks med, så var godt 16 pct. af varekurven bag forbrugerprisindekset ramt af mere end 50 pct. bortfald af prisobservationer eller var lukket helt ned i april 2020, hvorfor prisudviklingen her er blevet estimeret. Dette vurderes at have betydning for usikkerheden på månedsændringen i det samlede forbrugerprisindeks i april med op til plus minus 0,2 pct.point.

Forbruger- og nettoprisindekset samt det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) for marts 2020

Den officielle prisindsamlingsperiode for prisindeksene er fra d. 7. til 15. i måneden. Størstedelen af denne periode lå før Danmark lukkede ned d. 12. marts som følge af Covid-19. Det var derfor muligt at indsamle priser for marts stort set som sædvanligt for denne periode og på baggrund af de indsamlede priser været muligt at beregne prisindeksene for marts 2020 som normalt. I denne beregning er der ikke taget højde for, at nogle af priserne kan vedrøre ydelser, som evt. ikke er blevet gennemført efterfølgende. Dette kan fx gælde for nogle flyrejser og pakkerejser, hvor alle de indsamlede priser indgår i beregningen.

Bortfaldet af priser til beregningen af prisindeksene for marts 2020 har dog været lidt større end normalt grundet de vanskelige omstændigheder, som mange forretninger har stået i. Sædvanligvis ligger bortfaldet af priser på under 0,1 pct. i en måned, men i marts 2020 lå bortfaldet på 3,2 pct. af priserne i stikprøven. Bortfaldet lå bl.a. indenfor tøjforretninger, blomsterhandlere samt frisører. Prisindeks for disse produkter er derfor mere usikre end sædvanligt i marts 2020. På det overordnede niveau for de samlede prisindeks vurderes effekten af bortfaldet på usikkerheden dog som ubetydelig.

På emnesiden ligger regnearket ”Manglende prisobservationer i FPI og NPI marts 2020”, der viser bortfaldet i marts 2020 fordelt på basisindeks.